

RAPPORT

Plan-MER voor de omgevingsvisie Meierijstad

Notitie reikwijdte en detailniveau

Klant: Gemeente Meierijstad

Referentie: BG5216-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001

Status: S0/P01.06

Datum: 11/8/2019

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Larixplein 1
5616 VB EINDHOVEN
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 42 50 **T**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Plan-MER voor de omgevingsvisie Meierijstad

Ondertitel: NRD omgevingsvisie
Referentie: BG5216-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: P01.06/S0
Datum: 11/8/2019
Projectnaam: Plan-MER Omgevingsvisie
Projectnummer: BG5216-101-100
Auteur(s): Jeroen Kool

Opgesteld door: Projectteam

Gecontroleerd door: Veronique Maronier

Datum/paraaf: 31 oktober 2019

Goedgekeurd door:

Datum/paraaf:

Classificatie

Open

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and ISO 45001:2018.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Deze notitie	1
1.2	Milieueffectrapportage voor de omgevingsvisie	1
1.3	Waarom een milieueffectrapportage?	2
1.4	Stroomlijnen met andere wettelijke procedures	3
2	De eerste omgevingsvisie voor Meierijstad	4
2.1	Inleiding: Eén langetermijnvisie op de leefomgeving	4
2.2	Beleid en ambities	4
2.3	Doelen en structuur van de omgevingsvisie	7
2.4	Relatie met andere plannen en initiatieven	11
3	Aanpak milieueffectrapportage	13
3.1	Reikwijdte: Beoordelingskader en methodiek	13
3.2	Detailniveau: Criteria en indicatoren	14
3.3	Inhoud van het Milieueffectrapport	19
4	Vervolgproces en procedure	20

Bijlagen

A1	Begrippenlijst	
A2	Voorlopige inhoudsopgave van het plan-MER	

1 Inleiding

1.1 Deze notitie

Dit is de notitie reikwijdte en detailniveau; de eerste stap naar het plan-MER voor de eerste omgevingsvisie van Meierijstad. Deze notitie wordt benut om betrokken bestuursorganen, de wettelijke adviseurs en het geïnteresseerde publiek te informeren over de voorziene reikwijdte en detailniveau van het plan-MER voor deze visie. Dit is verder toegelicht in paragraaf 1.3.

Verder zijn in dit eerste hoofdstuk aanleiding en doel van deze notitie beschreven en het hoe en waarom van het plan-MER én de plan-m.e.r.-procedure. In hoofdstuk 2 is de achtergrond van deze eerste omgevingsvisie voor Meierijstad toegelicht en is beschreven waarop de visie en de beleidskeuzes zich zullen richten; dit bepaalt mede de 'reikwijdte' van het plan-MER.

In hoofdstuk 3 is de aanpak voor de milieueffectrapportage beschreven; hoe wil de gemeente het plan-MER invullen in relatie tot de omgevingsvisie, op basis van welke methode, op welke onderwerpen van de omgevingsvisie wil zij het effectonderzoek richten (reikwijdte) en met welke diepgang is de gemeente van plan dit te doen (detailniveau)? In bijlage A2 is de voorlopige inhoudsopgave van het plan-MER weergegeven.

Ten slotte geeft hoofdstuk 4 een nadere beschrijving van het vervolgproces ten behoeve van de besluitvorming over de omgevingsvisie en het opstellen van het plan-MER, inclusief een overzicht van de stappen in de plan-m.e.r.-procedure. Een begrippenlijst is opgenomen in bijlage A1.

1.2 Milieueffectrapportage voor de omgevingsvisie

De nieuwe Omgevingswet treedt op 1 januari 2021 in werking. Hierbij hoort ook één visie op de leefomgeving op nationaal niveau, voor de provincies en voor elk van de Nederlandse gemeenten.

De omgevingsvisie van Meierijstad geeft een samenhangende visie voor de lange termijn met strategische beleidskeuzes voor de gehele fysieke leefomgeving binnen de gemeentegrenzen. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant en de nationale omgevingsvisie (NOVI), evenals de omgevingskoers van de regio Noordoost-Brabant.

Met het publiceren van het koersdocument voor de programmalijn Veranderopgave Omgevingswet in 2018 heeft de gemeente het startschot gegeven voor de omgevingsvisie en aangegeven hoe alle betrokkenen hiermee aan de slag gaan. Ook geeft het richting aan de vervolgstappen.

Ter ondersteuning van de visievorming én de besluitvorming hierover, wordt de procedure van de milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) doorlopen. In de plan-m.e.r.-procedure wordt inzichtelijk gemaakt wat de effecten op de leefomgeving zijn van het beleid zoals opgenomen in de omgevingsvisie. De resultaten van het effectonderzoek worden vastgelegd in een milieueffectrapport; het zogenoemde plan-MER. Hiermee wordt het milieubelang, of wellicht beter het omgevingsbelang, zo vroeg mogelijk en volwaardig meegewogen in de planvoorbereiding. Met voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau wordt een eerste stap gezet op weg naar het plan-MER. Aan de hand van deze notitie wil de gemeente het publiek informeren en de bestuursorganen en wettelijke adviseurs raadplegen over de benodigde reikwijdte en het gewenste detailniveau van het beoogde effectonderzoek. Waar het koersdocument het

kader schetst voor het maken van de eerste gemeentelijke omgevingsvisie, vormt deze notitie reikwijdte en detailniveau de onderzoeksagenda voor het plan-MER.

1.3 Waarom een milieueffectrapportage?

De omgevingsvisie vormt straks een kader voor het omgevingsplan. In de omgevingsvisie worden toekomstige besluiten over plannen en activiteiten binnen de gemeente vastgelegd die mogelijk gevolgen hebben voor het milieu en de omgeving. Voor dergelijke plannen dient de procedure van de milieueffectrapportage worden doorlopen (plan-m.e.r.-procedure). Dit is wettelijk geregeld in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 7) en het Besluit m.e.r., waarin de Europese regelgeving over milieueffectrapportages is geïmplementeerd. De procedurestappen zijn in hoofdstuk 4 beschreven.

Het plan-MER beschrijft een voorgenomen activiteit en alternatieven daarvoor. Daarbij hoort een overzicht van eerder vastgestelde plannen met betrekking tot de activiteit en de alternatieven. Wat eigenlijk de voorgenomen activiteit is en de daarbij horende alternatieven, is bij een omgevingsvisie lastiger te benoemen dan voor een concreet bestemmingsplan of tracébesluit. Dat is een van de uitdagingen bij de invoering van de Omgevingswet.

Het plan-MER wordt gezamenlijk met de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage gelegd. In hoofdstuk 4 zijn de stappen van de omgevingsvisie nader beschreven. Met het plan-MER wil het gemeentebestuur niet alleen voldoen aan een wettelijke plicht, maar ook de inhoudelijke kwaliteit van het omgevingsbeleid verbeteren. De visie zal in de plan-m.e.r. getoetst worden op relevante milieu- en omgevingseffecten. Uit het werk van de milieueffectrapportage (m.e.r.) worden vervolgens lessen getrokken bij het voorbereiden van de omgevingsvisie met betrekking tot de 'gevolgen voor het fysieke milieu', waaronder de kwetsbaarheid voor risico's op zware ongevallen of rampen', vanwege:

- de bevolking en de menselijke gezondheid;
- de biodiversiteit, met bijzondere aandacht voor beschermde habitats en soorten;
- het land, de bodem, de lucht en het klimaat;
- de materiële goederen, het cultureel erfgoed en het landschap.

De omgevingsvisie en dit plan-MER anticiperen op de Omgevingswet en worden voorbereid op grond van de eisen van huidige wetgeving en de eisen van deze nieuwe Omgevingswet. Zodoende kan de ontwerpvisie al worden vastgesteld voordat de Omgevingswet in werking treedt.

Eén van de eerste stappen in de plan-m.e.r.-procedure vormt de 'raadpleging over reikwijdte en detailniveau'. Hiertoe is deze notitie reikwijdte en detailniveau opgesteld. Met de Commissie voor de milieueffectrapportage zal worden afgestemd wat de inhoud is van de NRD en de verdere m.e.r. voor de omgevingsvisie van Meierijstad. Omdat de plannen mogelijk gevolgen voor het milieu en de omgeving kunnen hebben die relevant zijn voor de buurgemeenten, de waterschappen, de regionale omgevingsdienst en de provincie Noord-Brabant, worden ook deze bestuursorganen geraadpleegd. De notitie wordt verder gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd om het publiek te informeren en om betrokken bestuursorganen en wettelijke adviseurs te raadplegen over de benodigde reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER voor de omgevingsvisie.

1.4 Stroomlijnen met andere wettelijke procedures

Een nevendoeel van de plan-m.e.r.-procedure is het stroomlijnen van verschillende andere wettelijke procedures. Met oog op efficiëntie en het voorkomen van tegenstrijdigheden kunnen deze procedures veelal ingepast worden in die van de plan-m.e.r.

Deze overige wettelijke procedures zijn:

- Mogelijk een passende beoordeling en habitattoets in het kader van de Wet natuurbescherming
- Watertoets (Waterwet)
- Stresstest klimaatadaptatie
- Stappenplan archeologie (Wet op de archeologische monumentenzorg)

Passende beoordeling en habitattoets

Indien significante gevolgen binnen de gemeentegrenzen voor de instandhoudingsdoelstellingen die gelden voor Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Hierbij dient dan een antwoord te worden gegeven op:

- Wat de instandhoudingsdoelstellingen zijn voor de soorten/habitattypen in Natura 2000-gebieden;
- Of deze doelstellingen worden gehaald en of er nog veel moet gebeuren;
- Welk effect het initiatief heeft op de soorten en habitattypen;
- Of er andere activiteiten zijn die gevolgen hebben voor de soorten en habitattypen; en
- Of er sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, gelet op de doelstellingen en de staat van instandhouding.

Op basis van de onderdelen van de de omgevingsvisie voor Meierijstad zal vastgesteld worden of een globale passende beoordeling uitgevoerd dient te worden, passend bij het strategische karakter van deze visie.

Watertoets

Het doel van de watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten van de overheid. Dat betekent voor de omgevingsvisie voor Meierijstad dat het waterschap Aa en Maas en waterschap De Dommel vroegtijdig in de planvorming worden betrokken en worden geraadpleegd bij het opstellen van deze notitie reikwijdte en detailniveau. Verder dienen deze waterbeheerders straks te bezien of de ontwerp-omgevingsvisie voor Meierijstad voldoende rekening houdt met de waterhuishouding. Hiertoe zullen het waterschap Aa en Maas en waterschap De Dommel uitgenodigd worden de conceptversies van de omgevingsvisie en het plan-MER van commentaar te voorzien. Daarnaast zijn de waterschappen uitgenodigd pro-actief suggesties te doen voor deze conceptversies in verband de watertoets.

Stresstest klimaatadaptatie

Alle gemeenten in Nederland dienen uiterlijk in 2019 een stresstest te doen om de kwetsbaarheid van hun gebieden voor klimaatveranderingen in kaart te brengen. Dat is vastgelegd in het Deltaplan ruimtelijke adaptatie. De stresstest wordt voor de regio Noordoost-Brabant uitgevoerd binnen de bandbreedte van mogelijke scenario's voor klimaatverandering en sociaaleconomische ontwikkeling van het gebied. De uitkomst van de stresstest laat de kwetsbaarheid zien voor de effecten en risico's van klimaatverandering binnen deze regio. Inmiddels is er een concept-klimaatstresstest voor Meierijstad beschikbaar. De resultaten hiervan zullen in de concept-omgevingsvisie en het milieueffectrapport worden meegenomen.

Stappenplan archeologie

In het stappenplan archeologie wordt aangegeven welk traject bij planvorming bewandeld moet worden als het gaat om het inpassen van archeologische waarden en verwachtingen. Het is van belang om in een zo vroeg mogelijk stadium van de visievorming rekening te houden met de archeologische waarden en verwachtingen. Bij het abstractieniveau van de omgevingsvisie past een globale beoordeling. Het reeds uitgewerkte beleid voor erfgoed en welstand van Meierijstad zijn hierbij van belang.

2 De eerste omgevingsvisie voor Meierijstad

2.1 Inleiding: Eén langetermijnvisie op de leefomgeving

De Omgevingswet schrijft in artikel 3.2. voor dat een omgevingsvisie een beschrijving op hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving dient te bevatten en de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied dient te beschrijven, inclusief de hoofdlijnen van het hierbij voorgestane *integrale* beleid voor de fysieke leefomgeving.

Belangrijke aspecten zijn daarin de duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land, de bescherming en verbetering van het leefmilieu, het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving voor de vervulling van de maatschappelijke behoeften.

Het maken van één integrale omgevingsvisie voor Meierijstad biedt verder de mogelijkheid om een goede kwaliteit van de leefomgeving te behouden en tegelijkertijd ruimte te bieden voor economische en maatschappelijke ontwikkelingen en daarin richting en samenhang te brengen. Op dit moment heeft de gemeente een groot aantal (sectorale) visies en plannen voor onderdelen van de fysieke leefomgeving. Hoewel deze stuk voor stuk een noodzakelijk antwoord geven op relevante uitdagingen, bieden deze niet een volledig samenhangend beeld van leefomgeving. Dit zal gebeuren in de Omgevingsvisie.

Met de omgevingsvisie zal een samenhangende visie worden geboden en een verbinding gelegd worden tussen de verschillende (sectorale) visies en plannen. De omgevingsvisie zal de hoofdlijnen beschrijven van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving op basis van de voorgenomen ontwikkelingen, en het daarmee samenhangend gebruik, het beheer, bescherming en het behoud van het grondgebied van Meierijstad. Waar nodig zal ook de relatie gelegd worden met beleid dat niet direct op de leefomgeving is gericht, maar daarop wel invloed heeft, zoals het gezondheidsbeleid.

De omgevingsvisie richt zich op het jaar 2030 en zal voldoende flexibiliteit moeten bevatten om veranderende omstandigheden, inzichten en initiatieven van buiten te kunnen volgen en benutten. Tegelijk dienen de keuzes voldoende scherp te zijn om richting te geven aan het sectorale en ruimtelijke beleid dat wordt vastgesteld in het omgevingsplan.

2.2 Beleid en ambities

Meierijstad is qua oppervlakte de grootste gemeente in Noord-Brabant. En met circa 80.000 inwoners, verdeeld over dertien kernen, de zevende gemeente wat inwonertal betreft. Met bijna 45.000 arbeidsplaatsen in toonaangevende (inter)nationale bedrijven in food, feed en logistiek en in het midden- en kleinbedrijf is Meierijstad een regionaal economisch centrum. Meierijstad is daarnaast een aantrekkelijke groene middelgrote agglomeratie, centraal gelegen tussen de stedelijke kernen Eindhoven,

Helmond, 's-Hertogenbosch en Oss. Een toonbeeld van het 'Brabantse mozaïek' en een proeftuin voor innovatie in combinatie met een aantrekkelijke en veilige leefomgeving.

In de notitie "Mijlpalen van Meierijstad 2017 – 2022" worden de speerpunten van beleid en de ambities voor deze bestuursperiode aangegeven na de fusie van Schijndel, Sint-Oedenrode en Veghel op 1 januari 2017. De leidende thema's binnen de verschillende speerpunten zijn participatie, leefbaarheid, innovatie, duurzaamheid en gezondheid. Daarbij staan de maakbaarheid, betaalbaarheid en haalbaarheid van de beleidsmaatregelen centraal. De volgende speerpunten worden in het Mijlpalen document benoemd en betreffen de bestuurlijke ambities die dateren van het begin van de huidige bestuursperiode .

Bestuur en ondersteuning

Meierijstad is een bestuurskrachtige gemeente en stimuleert burgerparticipatie. Als ambassadeur en lobbyist behartigt zij de belangen van de gemeente en is een actieve partner in samenwerkingsrelaties. De bestuurders en de ambtelijke organisatie van Meierijstad zijn herkenbaar, betrokken en staan dicht bij de inwoner. De ambitie is om daarbij een klantvriendelijke, resultaatgerichte, laagdrempelige, servicegerichte dienstverlening aan te bieden. Daarbij wordt ingezet op een kwaliteitshandvest, een klant-centrale aanpak, ontwikkelen van e-formulieren en centraliseren van deelwebsites en evaluatietools.

Veiligheid

Meierijstad wenst een veilige leefomgeving voor iedereen te bieden, zowel in wijken, buurten, dorpen als ook op bedrijventerreinen. Hierbij kiest ze voor een integrale benadering, inclusief sociale veiligheid en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Zowel preventief als repressief beleid wordt daarbij ingezet. De gemeente wil dit samen met de veiligheidspartners, de inwoners, scholen, instellingen en bedrijven bereiken. Daarvoor heeft Meierijstad wijkpreventie en een gerichte aanpak voor ogen voor gebieden met een meer dan gemiddeld risicoprofiel voor criminaliteit. De gemeente heeft hierbij een regisserende en actieve rol die wordt vormgegeven door een integraal beleidsplan voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-beleidsplan), jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en tweejaarlijkse veiligheidsmonitor.

Verkeer, vervoer en openbare ruimte

Meierijstad streeft naar optimale bereikbaarheid en verkeersveiligheid in het besef dat de openbare ruimte de leefbaarheid vergroot. Daarbij kiest ze voor een goede bereikbaarheid van kernen, wijken en bedrijventerreinen en verbetering van de verkeersveiligheid binnen de bebouwde kom en in het buitengebied. De gemeente ondersteunt het provinciaal beleidsplan "Help Brabant mee op weg naar nul verkeersdoden", het realiseren van en de aansluiting op snelfietsroutes en goede en gratis parkeervoorzieningen. Ook start ze een lobby voor aansluiting op het landelijk spoorwegnet. Verder wenst de gemeente de parkeeroverlast van vrachtwagens te verminderen en komt er een maatschappelijke kosten/baten-analyse (MKBA) voor het traject N279 van Asten tot 's-Hertogenbosch, in de wetenschap dat de provincie het uiteindelijke besluit hierover neemt. Het PIP is momenteel bij de Raad van State. De gemeentelijke verbindingsweg N279 – bedrijventerrein Veghel wordt nog bestudeerd.

Economie en milieu

Met bijna 45.000 arbeidsplaatsen in toonaangevende (inter)nationale bedrijven in food, feed en logistiek én in het midden- en kleinbedrijf, is Meierijstad een regionaal economisch centrum en behoort tot de top van de zakensteden in Nederland. Samen met andere middelgrote steden in het netwerk Midsized Brabant en de regio Eindhoven (Brainport) behoort Meierijstad tot de trekpaarden van de Noordbrabantse economie. Meierijstad is toonaangevend in AgriFood Capital, waarbij food de verbindende factor is. De gemeente wil investeren in een intensieve samenwerking met ondernemers en onderwijs. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is daarbij een uitgangspunt. De winkelgebieden worden in combinatie met horeca en recreatie en toerisme aantrekkelijker, diverser en levendiger, met ruimte voor innovatieve duurzame ontwikkeling van agrarische en recreatieve bedrijven in het buitengebied die bijdragen aan de

ruimtelijke kwaliteit. Dit wordt ondermeer vormgegeven via een actieprogramma vestigingsklimaat bedrijven en innovatie, de ontwikkeling van een Innovation/education open source center, een terugkerende Dutch Agri Food Week en betere aansluiting van MBO-, HBO- en WO-opleidingen aan de behoefte van het bedrijfsleven. Eén van de uitdagingen is hierbij hoe Meierijstad de overgang zal maken naar een klimaatbestendige en klimaatneutrale samenleving door middel van de energietransitie en via adaptatiemaatregelen aan de klimaatveranderingen, gebruikmakend van efficiënte technieken en met behoud of verbetering van omgevingskwaliteit.

Onderwijs

De gemeente stimuleert een goede aansluiting tussen vroeg- en voorschoolse voorzieningen, het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs om arbeidsmarkt en onderwijs goed bij elkaar aan te laten sluiten, voortbouwend op de al bestaande en intensieve samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs.

Sport, cultuur en vrijetijdseconomie

Meierijstad wil sport en gezondheid met elkaar verbinden en een breed aanbod in sport voor iedereen toegankelijk maken. Door slimme combinaties van cultuur, economische dragers, educatie en beleving wil ze uitdagende ontspanningsmogelijkheden bieden. Meierijstad wil een gunstig vestigingsklimaat voor creatieve mensen bieden en kunst zichtbaar en toegankelijk maken voor een zo breed mogelijk publiek. Meierijstad wenst verder een toeristische schakel te zijn tussen het Groene Woud en de Maashorst. Daarbij zet de gemeente ondermeer in op goede buitensportaccommodaties en duurzame oplossingen voor verenigingen. Erp en Sint-Oedenrode krijgen in het bijzonder aandacht. Het gemeentebestuur wenst in 't Spectrum een podiumaccommodatie te realiseren en de toegankelijkheid van waardevolle landschappen en natuur voor het publiek vergroten.

Sociaal domein

De gemeente wenst dat de inwoners van Meierijstad zelf vorm kunnen geven aan hun leven en aan hun omgeving. Ze stimuleert, ondersteunt en versterkt leefbaarheid in wijken en dorpen en wil sociale uitsluiting en eenzaamheid voorkomen. Daarvoor wordt de inwoners passende ondersteuning aangeboden. Daarin wil de gemeente innovatie, effectiviteit en efficiëntie door zelfsturing centraal stellen, met een integrale aanpak waarbij sociale wijkteams de spil zijn.

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stads- en dorpsvernieuwingen

Hierin wil de gemeente een balans vinden tussen wonen, werken en leven en geeft daarvoor, naast de agrarische sector als belangrijke economische drager, ruimte aan andere vormen van economie in het buitengebied, passend bij de aard, schaal en gewenste kwaliteit van het landelijk gebied. De behoefte van woningzoekenden is daarbij uitgangspunt. Meierijstad heeft de ambitie dat burgers en bedrijven meedoen en meebepalen en ziet de Omgevingswet en de woonvisie als een kans om inwoners actief te betrekken bij de woon- en leefomgeving.

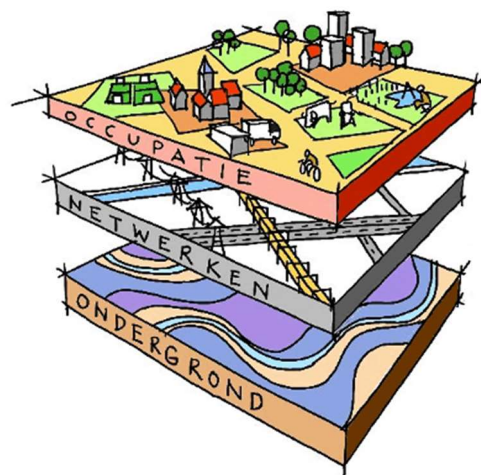
Water

De gemeente wil wateroverlast en verdroging tegengaan door waterberging en ontkoppeling van riolering. Samen met regiogemeenten en waterschappen zal periodiek aandacht gevraagd worden voor het omgaan met water om daarmee het waterbewustzijn te vergroten en verantwoordelijkheden van zowel gemeente, waterschap en particulier duidelijk te maken. Dit betreft ondermeer het scheiden bij de bron van schoon en vuil water, inclusief het inzamelen en gescheiden afvoeren van medicijnresten. Ook zijn er wensen voor beter hergebruik en vasthouden van schoon regenwater. De gemeente wil verder samen met de waterschappen Aa en Maas en De Dommel kwaliteitsimpuls geven aan waterveiligheid, natuurwaarden en landschapsontwikkeling. Ook wenst de gemeente samen te werken in het project

Ruimte voor de Aa en project Dommelvallei. Daarin speelt het beter verbinden van natuur, landschap, platteland en de stad eveneens een rol.

2.3 Doelen en structuur van de omgevingsvisie

De randvoorwaarden van de omgevingsvisie voor Meierijstad zijn het behoud en herstel van basale waarden, waaronder een goede bodemkwaliteit, waterkwaliteit, beheer van de waterkwantiteit, biodiversiteit en behoud cultuurhistorische landschappen, ensembles, gebouwen en plaatsen. Hierbij wordt uitgegaan van de zogenoemde lagenbenadering, waarin de ruimte uiteen gelegd wordt in drie lagen. De eerste laag bestaat uit de fysieke ondergrond, het watersysteem en het biotisch systeem. De volgende laag bevat netwerken van infrastructuur met onder meer wegen, spoorlijnen en waterwegen. Tot slot de laag met de menselijke activiteiten zoals wonen, werken en recreëren en de fysieke neerslag daarvan.

Hoofddoelen

De hoofddoelen van het omgevingsbeleid voor Meierijstad worden onderscheiden in drie categorieën (zie Tabel 1). De eerste categorie benoemt basale waarden die dragend zijn voor andere waarden en waar onomkeerbaarheid in het spel is voor wat betreft effecten van interventies. De tweede categorie wijst op vliegwiel van de gemeentelijke ambities. Dat zijn doelen die een zowel fundamenteel als instrumenteel karakter hebben. De derde categorie benoemt wat mensen dagelijks ervaren in hun directe leefomgeving.

Tabel 1 – Hoofddoelen van het omgevingsbeleid

Categorieën	Hoofddoelen
Behoud en herstel van basale waarden	<ul style="list-style-type: none"> • Goede bodemkwaliteit • Goede waterkwaliteit • Goed beheer van de waterkwantiteit • Goede biodiversiteit • Behoud cultuurhistorische landschappen, ensembles, gebouwen en plaatsen
Werken met vliegwiel	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzame ontwikkeling • Circulaire economie • Agrarische systeemverandering • Ruimtelijke kwaliteit in gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde • Evenwichtige toedeling van functies aan locaties • Innovatie • Energietransitie
Goede omgevingskwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Bescherming van de gezondheid • Goede luchtkwaliteit • Bewoonbaarheid • Woonkwaliteit en leefbaarheid • Veiligheid

	<ul style="list-style-type: none"> • Verbetering van het leefmilieu • Maatschappelijk behoeften vervullen • Bereikbaarheid
--	---

Grote opgaven

Vanuit de hoofddoelen van het omgevingsbeleid in Meierijstad en indachtig de trends en ontwikkelingen die in beeld zijn, worden enkele grote opgaven benoemd voor de fysieke leefomgeving. Dit zijn:

- *Duurzaam produceren en consumeren*, vooral binnen beleidssectoren van duurzaamheid, economie, grondstoffen: wordt dit voldoende gedekt door uitvoeringsprojecten van het bestaande duurzaamheidsbeleid?
- *Klimaatmitigatie en energietransitie*, vooral relevant voor de beleidssectoren van energie, grondstoffen, economie, wonen, water, openbaar gebied, netbeheer: wat moet er in de regio, bij de bedrijven en in de woonwijken gebeuren op dit vlak?
- *Klimaatadaptatie met water, droogte en hittestress*, vooral binnen de beleidssectoren van water, openbaar gebied, wonen, ruimte, economie, natuur: wat moet er in de regio, bij de bedrijven en in de woonwijken gebeuren?
- *Demografie, wonen en zorg*, vooral relevant voor de beleidssectoren van wonen, ruimte, zorg, welzijn, veiligheid. Integrale aanpak van de fysieke leefomgeving met de sociale factoren is hierbij een aandachtspunt
- *Ontsluiting en leefbaarheid* binnen de verspreide verstedelijking, vooral bij de beleidssectoren van ruimte, mobiliteit, economie, welzijn, wonen, veiligheid, netbeheer
- *Bereikbaarheid en concurrentiekracht*, vooral relevant voor de beleidssectoren van mobiliteit, economie, ruimte.

Gebiedstypologieën

De hoofddoelen van het omgevingsbeleid worden uitgewerkt in de beleidsinhoud voor de gebiedstypologieën, mede geïnspireerd op de staalkaarten van het nationale implementatieprogramma en de VNG. Hierin zijn de volgende typologieën voor Meierijstad vastgesteld:

Tabel 2 – Overzicht gebiedstypologieën

Hoofdtypen	Gebiedstypologieën
Landelijk gebied	i. Landelijk gebied, hoofdfunctie natuur ii. Landelijk gebied, agrarisch iii. Landelijk gebied, verweving van functies
Stedelijk gebied	iv. Centrumdorps gebied v. Centrumstedelijk gebied vi. Verstedelijkt (woon)gebied
Bedrijventerreinen	vii. Lichte bedrijvigheid viii. Zware bedrijvigheid

Gebiedstypologie I. Landelijk gebied, hoofdfunctie natuur

Centraal staat hier de bescherming en herstellen van landschap, natuur, water, overige activiteiten onder zware voorwaarden (wellicht geen zonneweides, biologische landbouw, extensieve veeteelt, of recreatief verblijf), vasthouden en bergen water, nachtelijk duister, en meer. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen, zoals voor:

- Bodem, water, landschap en natuur
- Geluid, geur en fijnstof
- Recreatie en cultureel erfgoed

- Agrarische bedrijvigheid, zoals grondgebruik, bebouwing, emissies, gewaskeuzen, ondersteunende voorzieningen.
- Wonen
- Overige bedrijvigheid, zoals horeca
- Verkeer
- Drinkwaterwinning
- Openbaar gebied, zoals behoud onverharde wegen, wandelpaden, licht

Gebiedstypologie II. Landelijk gebied, agrarisch

Centraal staat hier de voedselproductie, energieopwekking, vasthouden en bergen van water, landschapsbehoud maar met lichte voorwaarden, recreatie zonder specifieke bescherming fietsers en wandelaars, wonen onder zware voorwaarden, nachtverlichting op het eigen erf maar geen kruispuntverlichting. Ook de jonge heideontginningen lenen zich er wellicht voor om agrarisch kerngebied te blijven, wel met aandacht voor de struweel- en weidevogels. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water, landschap en natuur
- Agrarische bedrijvigheid
- Vrijkomende agrarische bebouwing
- Overige bedrijvigheid, zoals horeca
- Energieopwekking en overige bedrijvigheid
- Geluid, geur en fijnstof
- Wonen en tijdelijke werknemers
- Verkeer
- Recreatie
- Openbaar gebied, zoals behoud onverharde wegen, wandelpaden, licht

Gebiedstypologie III. Landelijk gebied, verweving van functies

Centraal staat hier de voedselproductie, energieopwekking, vasthouden en bergen water, landschapsbehoud en verbetering, maar met middelzware voorwaarden, recreatie met veilige routes fietsers en wandelaars, wonen onder middelzware voorwaarden, startende bedrijfjes tijdelijk in VABs, recreatie in VABs, nachtelijk duister maar wel kruispuntverlichting. Hierbij kunnen vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen wellicht ook ruimte geven aan innovatie en startende ondernemingen. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water en landschap en natuur
- Geluid, licht, geur en fijnstof
- Recreatie, toerisme en cultureel erfgoed
- Agrarische bedrijvigheid
- Wonen
- Horeca en overige bedrijvigheid
- Verkeer
- Drinkwaterwinning
- Openbaar gebied, zoals behoud onverharde wegen, wandelpaden, licht

Gebiedstypologie IV. Centrumdorps gebied

Dit betreft de centra van Schijndel, Sint-Oedenrode en Erp, en de harten van de kleinere kernen Boskant, Olland, Nijnsel, Wijbosch, Keldonk, Boerdonk, Mariaheide, Zijtaart, Eerde. De leefbaarheid, bereikbaarheid en voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water en natuur
- Wonen
- Detailhandel
- Kantoor
- Horeca, toerisme en overige bedrijvigheid
- Cultureel erfgoed
- Sport en spel
- Verkeer
- Openbaar groen
- Geluid, licht, geur en fijnstof

Gebiedstypologie V. Centrumstedelijk gebied

Dit betreft Veghel-Centrum, Heilig Hartplein-Noordkade en direct aansluitend woongebied. De doelstellingen van de Centrumvisie Meierijstad, zoals in oktober 2018 vastgelegd, zijn vooral hierop van toepassing. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water en natuur
- Wonen
- Detailhandel
- Kantoor
- Horeca, toerisme en overige bedrijvigheid
- Cultureel erfgoed
- Sport en spel
- Verkeer
- Openbaar groen
- Geluid, licht, geur en fijnstof

Gebiedstypologie VI. Verstedelijkt (woon)gebied

Dit betreft woonwijken en voorzieningen van Sint-Oedenrode, Schijndel, Veghel en Erp, en een groot deel van de kleinere kernen. Een evenwichtig woonaanbod met passende voorzieningen, een aantrekkelijke openbare ruimte en een veilige leefomgeving spelen hierbij een belangrijke rol. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water en natuur
- Wonen
- Detailhandel
- Kantoor
- Horeca en overige bedrijvigheid
- Cultureel erfgoed
- Sport en spel
- Verkeer
- Openbaar groen
- Geluid, licht, geur en fijnstof

Gebiedstypologie VII. Lichte bedrijvigheid

Dit betreft terreinen voor lichtere bedrijvigheid en/of kantoren, vaak aan de randen van de woonbebouwing of industrieterreinen. Hierin zijn aspecten zoals bereikbaarheid en voorzieningen belangrijk. Ook verspreid gevestigde bedrijven of instellingen komen aan bod. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randwoorden te stellen voor:

- Bodem, water en natuur

- Lichte industrie, handel en logistiek
- Externe veiligheid
- Energieopwekking
- Kantoor
- Detailhandel
- Wonen en tijdelijke werknemers
- Horeca
- Verkeer
- Openbaar groen
- Geluid, licht, geur en fijnstof

Gebiedstypologie VIII. Zware bedrijvigheid

Dit betreft gebieden die zijn speciaal aangewezen voor zwaardere (milieu)bedrijvigheid; vaak op grotere afstand van woonwijken, zoals De Dubbelen bij Veghel. Hierin spelen ondermeer de circulaire economie en de energietransitie een belangrijke rol. Hieraan zal richting worden gegeven door doelen en randvoorwaarden te stellen voor:

- Bodem, water en natuur
- Zware en lichte industrie, handel en logistiek
- Externe veiligheid
- Energieopwekking
- Kantoor
- Wonen en tijdelijke werknemers
- Verkeer
- Openbaar groen
- Geluid, licht, geur en fijnstof

Tot slot, bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie wordt ingezet op participatie van de inwoners en actoren binnen de gemeente, conform de Omgevingswet, waarvoor reeds een passend omgevingsmanagement en communicatieplan is opgesteld.

2.4 Relatie met andere plannen en initiatieven

De opgaven voor de omgevingsvisie volgen voor een belangrijk deel uit bovengenoemde mijlpalen van de gemeente. Daarnaast heeft de gemeente een groot aantal (sectorale) visies en plannen ontwikkeld die relevant zijn voor de fysieke leefomgeving. Ook de omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant, de nationale omgevingsvisie (NOVI) van het Rijk, de plannen van de twee betrokken waterschappen en de omgevingskoers van de regio Noordoost-Brabant spelen hierin een belangrijke rol. Ook kan de “Reisgids Klimaatbuuste beeklandschappen” in dit verband genoemd worden die door provincie Noord-Brabant en waterschappen is gemaakt als een handvat voor gemeentelijke omgevingsvisies.

In de omgevingsvisie van de provincie Noord-Brabant zijn veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit de basisopgaven. De ambitie is gericht op 2050, met tussendoelen voor 2030 waarin “Brabant een aanvaardbare leefomgevingskwaliteit heeft, waarin alle aspecten voldoen aan de wettelijke normen. Natuurgebieden zijn ingericht, de afname van biodiversiteit is naar een positieve trend omgebogen, waardevolle cultuurhistorische landschappen zijn behouden en er is breed draagvlak voor de nieuwe energie- en klimaatadaptieve landschappen door de ontwerpende aanpak”.

De omgevingskoers voor Noordoost-Brabant is opgesteld als bijdrage aan de voorbereiding van de provinciale omgevingsvisie en ter inspiratie voor gemeentelijke omgevingsvisies. Noordoost-Brabant wil in 2030 een innovatieve topregio zijn in agrifood, met slimme crossovers met andere sectoren, en in een aantrekkelijke en duurzame leefomgeving.

Daarvoor zijn drie regionale kernopgaven benoemd:

- versterken van de innovatiekracht van de topsectoren van de regio, waaronder agrifood, health, life sciences, bio-based industrie, high-tech systems and materials, en logistiek;
- versterken van de agglomeratiekracht om schaalvoordelen beter te kunnen benutten;
- versterken van de omgevingskracht door het verbeteren van een duurzame leefomgeving.

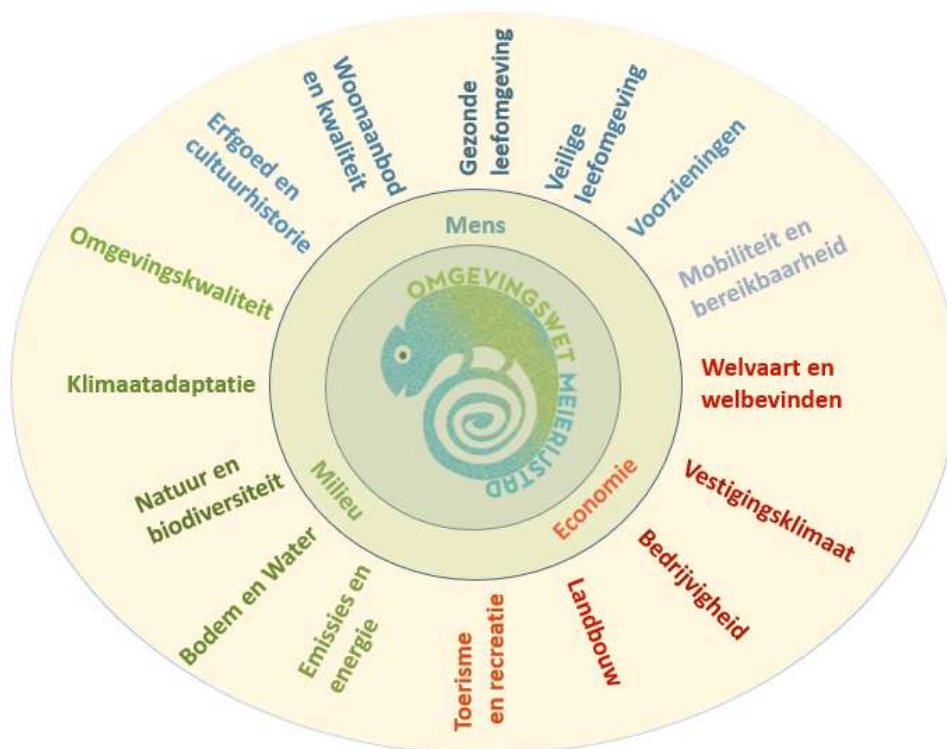
3 Aanpak milieueffectrapportage

3.1 Reikwijdte: Beoordelingskader en methodiek

Het voorgestelde beoordelingskader - het 'Rad van Meierijstad' - volgt de brede en integrale benadering van de omgevingsvisie voor Meierijstad. Hiermee wordt gestreefd naar een duurzame balans tussen mens, milieu en economie. Deze is mede geïnspireerd op de beoordelingskaders die eerder op nationaal en provinciaal niveau zijn gehanteerd. In de kern van dit rad staat de doelstelling van de Omgevingswet centraal (artikel 1.3), namelijk:

- a. Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften, waaronder een duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, in onderlinge samenhang:

De spaken van het Rad van Meierijstad bevatten per thema de relevante criteria, gegroepeerd tot een overzichtelijk aantal onderwerpen. Deze dekken de leefomgevingsaspecten die zijn beschreven in de Omgevingswet en de specifieke uitdagingen binnen de gemeente. De aspecten zijn globaal, en in een beschrijving van effecten kan flexibel worden ingezoomd op relevante specifieke criteria. Hierbij dient pragmatisch te worden omgegaan met overlappen; sommige criteria kennen onderlinge relaties en kunnen onder meerdere hoofdthema's worden beschouwd.

Figuur 1 - Het "Rad van Meierijstad"

3.2 Detailniveau: Criteria en indicatoren

Voor elk criterium is vervolgens een aantal mogelijke indicatoren opgesteld, waarmee het detailniveau voor elk van de criteria is aangegeven. Aan de hand daarvan kunnen de effecten van de omgevingsvisie worden vergeleken met de referentiesituatie (de situatie zonder vaststelling van de omgevingsvisie).

De indicatoren kunnen op drie wijzen worden aangewend:

1. Meetbare indicatoren die duidelijk onderscheidend zullen zijn voor de omgevingsvisie ten opzichte van de referentiesituatie zullen kwantitatief worden gescoord;
2. Niet-meetbare indicatoren die evenwel duidelijk onderscheidend zullen zijn voor de omgevingsvisie ten opzichte van de referentiesituatie zullen kwalitatief worden omschreven;
3. Indicatoren die weinig tot niet onderscheidend blijken te zijn voor de omgevingsvisie ten opzichte van de referentiesituatie. Deze zullen niet verder worden behandeld.

In het plan-MER zal dit verder worden uitgewerkt voor elk van de omgevingsthema's. In deze NRD wordt er voornamelijk van uitgegaan dat ongeveer 25 van de 58 ondergenoemde indicatoren zullen ressorteren onder de categorieën 1 en 2. In het plan-MER wordt de beoordeling van de omgevingsvisie in vergelijking met de huidige stand van de leefomgeving en die in 2030 bij ongewijzigd beleid (de 'foto van de leefomgeving') vervolgens gepresenteerd en gevisualiseerd.

De set van criteria en indicatoren zijn in onderstaande tabel 3 weergegeven.

Tabel 3 – Beoordelingskader

Thema	Criterium	Indicator	Eenheid / omschrijving	Deze indicator scoort positief indien:
M e n s	Erfgoed en cultuurhistorie	Archeologische waarden	Mate van bescherming van archeologische locaties en waarden, inclusief bij bouwen en infrastructurele werken(erfgoedwet 2016)	Deze waarden beter beschermd worden
		Cultuurhistorische waarden	Mate van bescherming van cultuurhistorische waarden, zoals dekzandruggen, beekdalen en dekzandvlaktes, landschapselementen en structuren, inclusief belevingswaarden	Deze waarden beter beschermd worden
		Erfgoed	Status beschermde Stad- en Dorpsgezichten, Monumenten, Cultuurhistorisch waardevolle- en beeldbepalende objecten, oude molens; en de 1944 liberation corridor	Deze waarden beter beschermd worden
	Woonaanbod en kwaliteit	Woonaanbod	Woonaanbod in aantrekkelijke, leefbare buurten (starters, 1 en 2 persoons, gezinnen, ouderen) en relatie tot de kwantitatieve woonbehoefte	Dit woonaanbod toeneemt
		Woonkwaliteit	Kwaliteit van woonaanbod (starters, 1 en 2 persoons, gezinnen, ouderen) in relatie tot kwalitatieve woonbehoefte	Deze kwaliteit toeneemt
		Betaalbare koopwoningen	Mate waarin betaalbare koopwoningen beschikbaar zijn voor verschillende inkomensgroepen, vooral instromers	Deze beschikbaarheid toeneemt
		Betaalbare huurwoningen	Mate waarin betaalbare huurwoningen beschikbaar zijn, speciaal sociale huurwoningen voor lage inkomens en senioren	Deze beschikbaarheid toeneemt
	Gezonde Leefomgeving	Geluidbelasting	kwalitatieve aanduiding van geluidshinder rond hoofdwegen, industrie of activiteiten / evenementen	Deze geluidshinder afneemt
		Luchtkwaliteit en geurhinder	Aanduiding luchtkwaliteit in relatie tot EU normen, en kwalitatieve aanduiding geurhinder met name rond zware industrie en varkens / kippen / geitenhouderijen	Deze luchtkwaliteit toeneemt
		Inrichting Openbare Ruimte	Mate waarin de inrichting van de openbare ruimte, inclusief 'groen in bebouwd gebied' bijdraagt aan de gezondheid	Deze bijdrage toeneemt
		Risico's ziektekiemen	Risico's voor uitbraken zoals Q-koorts rond geitenhouders	Deze risico's afnemen

Thema	Criterium	Indicator	Eenheid / omschrijving	Deze indicator scoort positief indien:
Mens	Veilige leefomgeving	Gevaarlijke stoffen	Risico's bij het gebruik en transport van gevaarlijke industriële stoffen	Deze risico's afnemen
		Sociale veiligheid	Mate van criminaliteit, overlast, verloedering (zie ook veiligheidsmonitor; drugsafval, vermenging boven- en onder wereld)	Deze voorvallen minder frequent en op minder plekken plaatsvinden
		Verkeersveiligheid	verkeersrisico's en -ongevallen rond specifieke hotspots	Deze risico's afnemen
	Voorzieningen	Dorpsvoorzieningen	Mate waarin publieke voorzieningen, winkels en openbaar vervoer beschikbaar, toegankelijk en bereikbaar zijn in de dorpen	Deze voorzieningen verbeteren
		Sport en vrijetijd	Mate waarin sport en vrijetijds voorzieningen beschikbaar, toegankelijk en bereikbaar zijn	Deze voorzieningen verbeteren
		Ouderen en welzijn	Mate waarin ouderen toegang hebben tot gepaste woningen, zorg, winkels en vrijetijdsvoorzieningen	Deze voorzieningen verbeteren
		Jongeren, sport en onderwijs	Mate waarin jongeren toegang hebben tot gepast onderwijs, sport en vrijetijdsvoorzieningen	Deze voorzieningen verbeteren
	Mobiliteit en bereikbaarheid	Modal split / shift	De mate waarin alternatief transport beschikbaar is voor de auto	Deze alternatieven meer beschikbaar zijn
		Bereikbaarheid per auto	Op basis van de Bereikbaarheid Index BBI	de BBI toeneemt
		Bereikbaarheid per openbaar vervoer	Op basis van Bereikbaarheid Index BBI-ov	de BBI-ov toeneemt
		Aandeel elektrisch rijden	Op basis van aantal laadstations in gemeente	Dit aantal toeneemt

Thema	Criterium	Indicator	Eenheid / omschrijving	Deze indicator scoort positief indien:
Economie	Welvaart en welbevinden	Arbeidsmarkt en werkgelegenheid	Voor verschillende inkomensgroepen, b.v. op basis van werkloosheidscijfers binnen de gemeente	De werkloosheidscijfers afnemen
		Materiële welvaart	Inkomensniveaus binnen regionale en nationale context	Deze niveaus toenemen
		Opleidingsmogelijkheden en stageplekken	Mate van lager - midden - en hoger onderwijs binnen en buiten de gemeentegrens (Universiteiten in Tilburg en Eindhoven)	Deze mogelijkheden toenemen
		Participatie	De mate waarin burgers zich betrokken voelen bij het beleid en de keuzes van de gemeente	deze betrokkenheid toeneemt
	Vestigingsklimaat	Investerings- en vestigingen	Mate waarin (startende) ondernemers en investeerders kiezen voor Meierijstad (bv op basis van inkomende investeringen per jaar en aantal nieuwe vestigingen per jaar)	deze investeringen en nieuwe vestigingen toenemen
		Logistieke infrastructuur	Mate van beschikbaarheid van bedrijfsruimten, infrastructuur en IT voorzieningen	Deze beschikbaarheid toeneemt
		Innovatie en topsectoren NB	Mate waarin Meierijstad aansluit bij de zes innovatieve topsectoren van de Provincie	Deze aansluiting toeneemt
	Bedrijvigheid	Circulaire economie	Trend (afname) afvalstoffen en gebruik grondstoffen en (toename) hergebruik afvalstoffen	De trend (afname afvalstoffen en grondstoffen en toename hergebruik) groeit
		Bedrijfsresultaten	Omzet- en winstcijfers diverse bedrijfstakken	Deze omzet / winstcijfers groeien
		Bedrijfsinvesteringen	indicatief als M€ per jaar	Deze investeringen toenemen
		Aantal werknemers	indicatief als totaal binnen de gemeente	Dit aantal toeneemt
	Landbouw	Smart farming	Mate waarin nieuwe vormen van landbouw ingang vinden (agrifood, precisielandbouw, biobased, smart food, high tech)	Deze nieuwe vormen vaker plaatsvinden
		Social farming	mate waarin sociaal geïntegreerde vormen van landbouw ingang vinden (streekproducten, stadsboeren, recreatieboerderijen, zorgboerderijen, etc)	deze geïntegreerde vormen vaker plaatsvinden
		Vitaal landschapsbeheer	Mate waarin de landbouw bijdraagt aan een vitaal beheer van het buitengebied (goren blauwe landschapsstructuur, diversiteit, lage uitstoot nitraten, etc)	deze bijdrage toeneemt
		Vermindering gezondheidsrisico's	vermindering risico's omwonenden rond geiten, kippen en varkenshouders	Deze risico's afnemen
	Toerisme en recreatie	Verblijfs- toerisme	Verblijfsduur en aantal overnachtingen (hotels, campings, logies) per jaar op basis van Visie R&T Meierijstad	Deze verblijfsduur toeneemt
		Dagrecreatie	Op basis van aantal jaarlijkse bezoeken en horeca omzetten, op basis van Visie R&T Meierijstad	Dit aantal toeneemt
		Routestructuren	Aantal en kwaliteit van de recreatieve routes	Mate waarin dit toeneemt
		Attracties en evenementen	Het aantal attracties en jaarlijks terugkerende evenementen	Dit aantal toeneemt

Thema	Criterium	Indicator	Eenheid / omschrijving	Deze indicator scoort positief indien:
Milieu	Emissies en energie	Energieverbruik binnen gemeentelijke grenzen	Indien mogelijk als kwantitatieve aanduiding in MWh / yr, gemiddeld per inwoner	de mate waarin dit gemiddelde verbruik afneemt
		Aandeel duurzame energie	Indien mogelijk als MWh / yr en als percentage van totaal energieverbruik (i.e. Veghel Win(t)d	Dit aandeel toeneemt
		Emissie broeikas gassen	Indien mogelijk als kwantitatieve aanduiding als ton CO2 equivalent per jaar	Deze emissie afneemt
		Emissie stikstof oxides	Indien mogelijk als kwantitatieve aanduiding in ton NOX per jaar	Deze emissie afneemt
	Bodem- en water	Bodemkwaliteit en -vruchtbaarheid	Als gevolg van landbouwactiviteiten (bestrijdingsmiddelen, bemesting, kunstmest, ploegen/omwerken van grond, etc)	Deze kwaliteit toeneemt
		Grond- en oppervlaktewaterkwaliteit	Mate waarin de normen van de Kader Richtlijn Water worden gehaald	Deze normen gehaald worden
		Hemelwaterafvoer	Mate waarin hemelwaterafvoer is ontkoppeld van het rioolstelsel	Deze ontkoppeling is gegroeid
	Natuur en biodiversiteit	Omvang en samenhang natuurgebieden	Conform richtlijnen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en Natuurnetwerk Brabant (NNB)	Deze omvang en samenhang toeneemt
		Natuurkwaliteit (land en water)	Kwaliteit flora, fauna en biodiversiteit (terrestriaal en aquatisch), inclusief belevingswaarde	Deze kwaliteit toeneemt
		Relatie landbouw en natuur	Mate van afstemming en integratie van landbouw- en natuurfuncties	Deze integratie toeneemt
	Klimaatadaptatie	Waterveiligheid	mate van bescherming van de leefomgeving tegen overstromingen (Dommel en Aa) en overige waterlopen	Deze veiligheid toeneemt
		Wateroverlast	mate van wateroverlast bij extreme neerslag en afvoercapaciteit van regenwater	Deze overlast afneemt
		Droogte	mate van overlast / schade aan de landbouw, tuinen en plantsoenen als gevolg van extreme droogte perioden	Deze overlast / schade afneemt
		Hitte stress	Negatieve gevolgen bij extreme hitte op kwetsbare groepen (ouderen, babies, zwakkeren)	Deze stress afneemt
	Omgevings kwaliteit	Kwaliteit centrumgebieden	Mate van vitaliteit en kwaliteit van de centra voor de inwoners en ondernemers van de gemeente (vitale kernen), inclusief de kwaliteit van de gebouwde omgeving.	Deze kwaliteit toeneemt
		Kwaliteit woonwijken	Mate van vitaliteit en kwaliteit van de verstedelijkte gebieden voor de inwoners (fitale wijken), waaronder tegengaan van 'verrommeling'.	Deze vitaliteit en kwaliteit toenemen
Landschapskwaliteit		mate waarin het landschap, natuur, parken en speelplaatsen bijdragen aan kwaliteit van leven (beleving, bewegen en recreëren)	Deze kwaliteit toeneemt	
Kwaliteit bedrijfstreinen		Mate waarin voorzieningen en kwaliteit van de bedrijfstreinen voor de ondernemers.	Deze kwaliteit toeneemt	

3.3 Inhoud van het milieueffectrapport

Het plan-MER brengt de staat van en trends in de leefomgeving van Meierijstad in beeld, nu en bij ongewijzigd beleid in 2030. Daar waar mogelijk wordt een doorkijk gemaakt naar 2040. De analyse laat de kwaliteiten van de leefomgeving op gebiedsniveau zien, waar het 'op orde' is en waar er nu en bij bestaand, ongewijzigd beleid tekorten of problemen verwacht worden. Er wordt hiervoor zo veel als mogelijk gebruik gemaakt van de analyses die ten grondslag liggen aan de huidige beleidsdocumenten.

Het plan-MER beschrijft ook de effecten van het nieuwe beleid van de omgevingsvisie, inclusief eventuele alternatieven, op de voorziene staat van de leefomgeving in 2030 (en daar waar mogelijk 2040): dit laat zien wat de verwachte gevolgen zijn van de omgevingsvisie en in welke mate dat de kwaliteiten van de leefomgeving beïnvloedt. Om dit te kunnen beoordelen zal de omgevingsvisie voldoende concrete beleidsuitspraken dienen te bevatten die nieuw zijn en waar een duidelijke relatie met de leefomgeving mee gelegd kan worden. Deze zijn op hoofdlijnen al geschetst in hoofdstuk 2.

De mate waarin nieuw beleid bijdraagt aan het behalen van de ambities van de omgevingsvisie ('doelbereik') zal eveneens in het plan-MER worden opgenomen. Dit laat zien in hoeverre verwacht wordt dat het nieuwe beleid bijdraagt aan het halen van de doelen die met de omgevingsvisie nagestreefd worden. Een aanzet tot deze doelen is ook in hoofdstuk 2 opgenomen.

De kwaliteiten van de leefomgeving en de effecten van de omgevingsvisie worden in beeld gebracht aan de hand van het beoordelingskader met leefomgevingsthema's zoals beschreven in paragrafen 3.1. en 3.2.

Tijdens het opstellen van de omgevingsvisie kan blijken dat de ambities en opgaven op verschillende manieren bereikt en uitgewerkt kunnen worden. Waar dit zinvol is om keuzes te maken worden deze beleidsalternatieven tijdens het m.e.r.-proces ook uitgewerkt en beoordeeld op effecten en doelbereik, waarmee de gemeente kan toewerken naar een gewenst optimum.

Vanwege de lange termijn waar een omgevingsvisie op van toepassing is, hebben beleidsuitspraken in een omgevingsvisie over het algemeen een relatief abstract karakter. In de effecten van dat beleid zitten daarom onzekerheden. In hoeverre verwachte effecten daadwerkelijk optreden is vooral afhankelijk van de (nu nog onbekende) verdere uitwerking van de omgevingsvisie in het omgevingsplan en in programma's die zich op de kortere termijn richten. De beoordeling van effecten in het plan-MER sluit aan op het abstractieniveau van de omgevingsvisie. Daarom zullen de effecten van de omgevingsvisie in het plan-MER worden beschreven in termen van kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten.

De gemeente Meierijstad kan het plan-MER ook kunnen gebruiken als basis voor het monitoren en bijsturen van het beleid tijdens de uitvoering. Het raamwerk hiervoor zal aan de hand van de gehanteerde criteria uit het beoordelingskader worden toegevoegd aan het plan-MER.

Bijlage A2 bevat een voorlopige inhoudsopgave van het plan-MER.

4 Vervolgproces en procedure

De m.e.r.-procedure voor de omgevingsvisie verloopt in lijn met de wettelijke vereisten als volgt.

- 1. Openbare kennisgeving van het voornemen door bevoegd gezag.*
De m.e.r.-procedure start met een bekendmaking van het voornemen via een openbare kennisgeving en publicatie van voorliggende NRD. De bekendmaking vond op 13 mei 2019 plaats in het elektronische Gemeenteblad, zoals wettelijk is voorgeschreven. Een ieder is in staat gesteld om de NRD te raadplegen.
- 2. Raadplegen betrokken instanties over reikwijdte en detailniveau van het plan-MER en vaststellen reikwijdte en detailniveau [verwachting tweede helft 2019]*
Bij de planvorming betrokken bestuursorganen en organisaties worden actief geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER. Dit zal plaatsvinden tijdens het BinnenLab Omgevingswet van 3 oktober en het OpenLab Omgevingswet van 24 oktober, 2019. Verder kan een ieder schriftelijk reageren op deze NRD. De ontvangen opmerkingen/adviezen worden meegenomen bij het opstellen van het plan-MER.
- 3. Opstellen plan-MER [eind 2019 en begin 2020]*
In het plan-MER wordt beschreven wat de leefomgevingseffecten zijn van de ontwerp-omgevingsvisie. De resultaten vormen op hun beurt weer input voor de ontwerp-omgevingsvisie. Het plan-MER beschrijft op welke wijze het plan-m.e.r. heeft bijgedragen aan de omgevingsvisie. De stappen in het planproces voor de omgevingsvisie en de uitvoering van het plan-MER zijn nauw met elkaar verbonden.
- 4. Ter inzage leggen plan-MER en ontwerp-omgevingsvisie [2020]*
Het plan-MER wordt samen met het ontwerp-omgevingsvisie zes weken ter visie gelegd. Een ieder wordt in deze zes weken in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen. De Commissie voor de m.e.r. toetst in deze periode de kwaliteit van het plan-MER en beoordeelt of de juiste omgevingsinformatie aanwezig is om een besluit over de omgevingsvisie te kunnen nemen. De ingekomen zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. kunnen aanleiding geven tot bijstellen van het plan-MER.
- 5. Besluit en vervolg [naar verwachting medio 2021]*
De omgevingsvisie en het plan-MER worden vastgesteld door het bevoegd gezag, gemeenteraad van de gemeente Meierijstad.

A1 Begrippenlijst

Ambitie	Toestand van de leefomgeving die met de visie nagestreefd wordt.
Alternatieven	De mogelijke 'manieren' waarop het beleid gerealiseerd kan worden. De Wet milieubeheer stelt dat alleen de alternatieven die redelijkerwijs een rol kunnen spelen in de besluitvorming beschouwd moeten worden.
Autonome ontwikkeling	Ontwikkelingen (meestal op het gebied van de ruimtelijke ordening) die plaatsvinden op basis van ontwikkelingen waarover een besluit is genomen, ongeacht of één van de alternatieven uit het plan-MER gerealiseerd worden.
Bevoegd gezag	Eén of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen.
Commissie voor de m.e.r.	De bij wet ingestelde landelijke commissie van onafhankelijke milieudeskundigen. Zij adviseert het bevoegd gezag over de kwaliteit van de informatie in het milieueffectrapport en naar wens ook over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport.
Inspraak	Mogelijkheid om informatie te krijgen en op basis daarvan een mening, wensen of bezwaren kenbaar te maken, bijvoorbeeld voor een activiteit waarover door de overheid een besluit zal worden genomen.
Kennisgeving	Het openbaar maken van een voornemen om een plan-m.e.r.-procedure te starten en of een plan-MER-plichtig plan vast te stellen.
NRD	Notitie reikwijdte en detailniveau: notitie die beschrijft waar de plan-m.e.r.-procedure wel en niet overgaat (reikwijdte), welke aspecten in het plan-MER onderzocht gaan worden en met welke diepgang (detailniveau).
Omgevingsvisie	Plan waarin het Rijk, een provincie of een gemeente het beleid voor de leefomgeving op lange termijn vastlegt.
Plan-m.e.r.	M.e.r. staat voor 'milieueffectrapportage' en is de procedure waarbinnen een MER wordt opgesteld. De toevoeging 'plan' wil zeggen dat het om een m.e.r. voor een plan gaat, zoals een omgevingsvisie.
Plan-MER	MER staat voor 'milieueffectrapport' en bevat de resultaten van het onderzoek naar de (milieu)effecten binnen een m.e.r. De toevoeging 'plan' wil zeggen dat het om een MER voor een plan gaat, zoals een omgevingsvisie.
Ter visie leggen	Gedurende een bepaalde periode belanghebbende de gelegenheid geven om op een voornemen of ontwerpplan te reageren met een zienswijze.
Zienswijze	Reactie die een belanghebbende of belangstellende aan het bevoegd gezag kan sturen als reactie op de kennisgeving over een voornemen.

A2 Voorlopige inhoudsopgave van het plan-MER

1. Inleiding
2. De omgevingsvisie op hoofdlijnen
  - 2.1. De plaats van Meierijstad in de wereld en de regio
  - 2.2. De ambitie en hoofddoelen van de omgevingsvisie
  - 2.3. De beleidsinhoud voor de gebiedstypologieën
3. Beoordelingskader
  - 3.1. Het Rad van Meierijstad
  - 3.2. De reikwijdte van de effecten
  - 3.3. Het detailniveau van de effectbeoordeling
4. Toetsing omgevingsvisie aan doelbereik
5. Effectbeschrijving¹
  - 5.1. Effecten op woonaanbod en -kwaliteit
  - 5.2. Effecten op gezondheid
  - 5.2. Effecten op veiligheid
  - 5.3. Effecten op mobiliteiten bereikbaarheid
  - 5.4. Effecten op welvaart en welbevinden
  - 5.5. Effecten op het vestigingsklimaat
  - 5.6. Effecten op de bedrijvigheid
  - 5.8. Effecten op de landbouw
  - 5.9. Effecten op toerisme en recreatie
  - 5.10. Effecten op uitstoot en energie
  - 5.11. Effecten op bodem en water
  - 5.12. Effecten op natuur en biodiversiteit
  - 5.13. Effecten op klimaatadaptatie
  - 5.14. Effecten op de omgevingskwaliteit
  - 5.15. Effecten op erfgoed en cultuurhistorie
6. Conclusies en aanbevelingen
  - 5.1. Het web van Meierijstad
  - 5.2. Aanbevelingen voor de omgevingsvisie
  - 5.3. Aanzet tot monitoring en evaluatie van de omgevingsvisie
7. Publieksvriendelijke samenvatting

---

¹ De effecten zullen worden beschreven aan de hand van: 1) het beoordelingskader voor deze effecten; 2) de referentiesituatie; 3) de effectbeschrijving; 4) mitigerende maatregelen; 5) leemten in kennis